

KIINA

HUHTIKUU 2022

MAAKATSAUS

2022

KESKUS-
KAUPPAKAMARI

SISÄLTÖ

Johdanto.....	3
Kiina – Rajattomia mahdollisuuksia, kasvavia riskejä.....	4
Kiina tarvitsee EU:ta.....	5
Kiinan ja Venäjän arvoituksellinen suhde	6
Kiinan kaupan mahdollisuudet ja pullonkaulat	8
Kiinan ulkomaankauppa vahvassa kasvussa haasteista huolimatta.....	11
EU:N ja Kiinan moniulotteiset taloussuhteet	14
Nousevan sijaan hiipuva suurvalta?	16
Kiinan ja Venäjän suhteet Ukrainan sodan varjossa.....	19
Kiina liiketoimintaympäristönä nyt	21
Greater Bay Area Etelä-Kiinassa	23
Kiina-tietoa ja markkinamahdollisuuksia yritysverkostoista.....	24
Team Finland Kiina.....	24
FinnCham Kiina	24
Suomi-Kiina kauppayhdistys – Keskuskauppakamari.....	25

JOHDANTO

Vuosi 2022 on Kiinalle tärkeä. Syksyn puoluekokoukseen valmistautuvalle Kiinalle on keskeistä talouskasvun ja yhteiskunnallisen vakauden ylläpitäminen. Talouden hiipuminen, uudelleen vaikeutuva koronatilanne ja sen tuomat rajoitukset tuovat maan näkymiin paljon epävarmuutta.

Kiinan suhde Venäjään on tarkkailun alla. Kiina näyttää istuvan aidalla ja varoo asettumasta julkisesti lännen tai Venäjän puolelle. Venäjää ja Kiinaa kuitenkin yhdistää tavoite vastustaa Yhdysvaltain vallan ja mahdin vahvistumista. Kumppanuus autoritäärisen Venäjän kanssa olisi autoritääriselle Kiinalle luontevaa, mutta riskit ovat suuret. Talouskasvun jo hiipuesssa, Kiina ei halua vaarantaa talouttaan. Lännen pakotteet olisivat kova isku Kiinan taloudelle. Kaupankäynti ja toimivat suhteet länteen ovat Kiinan tulevaisuudelle tärkeitä. Lähitulevaisuus näyttää, mikä tien Kiina tulee valitsemaan.

Kiinan markkinat ovat muuttumassa ja geopoliittinen epävarmuus kasvaa. Ajantasaisen ja realistisen kuvan ylläpitäminen Kiinasta on vaikeaa, mutta entistä tärkeämpää. Vaarana on, että lännen ja Kiinan välinen tietämys ja ymmärrys heikkenee. Nationalismi Kiinassa nousee ja monet ulkomaalaiset osaajat ovat jättäneet maan. Länsimaisissakin yrityksissä johtoon nousevat yhä useammin kiinalaiset asiantuntijat. Liiketoimintaympäristön seurannan ja tiedonvaihdon sekä verkostoinnin merkitys on yritysten tulevaisuuden kannalta nyt tärkeää.

Tämä Keskuskauppakamarin Kiina-katsaus on ajankohtainen tietopaketti yrityksille Kiinasta. Asiantuntijoiden kirjoituksissa käsitellään Kiinan, Suomen ja EU:n kauppasuhteita, Kiinan taloutta sekä Kiinan ja Venäjän suhteita. Katsauksen lopussa on tietopaketti yritysverkostoista, jotka tarjoavat yrityksille tietoa Kiinan markkinoista, markkinoista ja riskeistä.

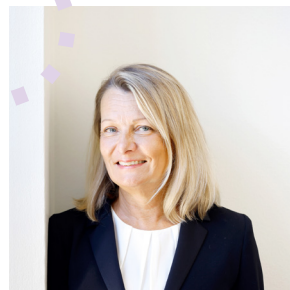

Lenita Toivakka

Kansainvälisten asioiden johtaja
Keskuskauppakamari
lenita.toivakka@chamber.fi

KIINA – RAJATTOMIA MAHDOLLISUUKSIA, KASVAVIA RISKEJÄ

Kiina on mielenkiintoinen 1,4 miljardin asukkaan markkina suomalaisyrityksille niin ulkomaankaupassa kuin tytäryhtiöiden sijoittumispaikkana. Suomelle onkin tärkeää, miten kauppasuhteet Kiinaan kehittyvät. Suomi on EU-maista eniten riippuvainen Kiinasta, kun arvioidaan maiden välistä kauppaa ja investointeja. Kiina on Suomen viiden tärkeimmän kauppakumppanin joukossa. Koronapandemian myötä Kiina on kääntynyt entistä enemmän sisäänpäin. Tiukat maahanpääsy- ja matkustusrajoitukset ovat vaikeuttaneet yritysten toimintaa.

Lenita Toivakka
Kansainvälisten asioiden johtaja
Keskuskauppakamari

Kiinan tavoitellessa yhä suurempaa taloudellista ja teknologista omavaraisuutta, sen liiketoimintaympäristö on hankaloitunut ja politisoitunut. **Ulkomaisten, myös suomalaisten yritysten mahdollisuudet, riippuvat entistä enemmän siitä, millä sektorilla ne toimivat.** Etlan mukaan suurvaltojen teknologisella ja taloudellisella kilpailulla, ja erityisesti Kiinan asettamalla markkinoille tulon esteillä, esimerkiksi vihreiden teknologioiden osalta, voi jatkossa olla merkittävä vaikutus suomalaisten vientiyritysten menestykseen.

Tuoreen Kiinassa toimivien suomalaisten kauppakamarien tutkimuksen mukaan suomalaiset yritykset kuitenkin pääosin aikovat jatkaa, jopa lisätä läsnäoloaan ja investointejaan Kiinassa, tosin entistä enemmän kiinalaisvoimin. Tutkimuksen mukaan ulkomaalaisperäisten yritysten toiminta on Kiinassa kasvavaa ja kannattavaa, mutta samalla liiketoimintaympäristö on muuttunut haasteellisemmaksi ja riskit kasvavat koko ajan.

Suomen Kiinan vienti on viime vuosina muuttunut korkeasta teknologiasta raaka-ainevetoiseksi. Etlan mukaan se heijastelee **Kiinan pyrkimystä teknologiseen riippumattomuuteen useilla keskeisillä korkean teknologian aloilla**. Suomi ei ole tässä yksin, sillä kehitys on ollut vastaavanlaista myös muiden maiden kauppasuhteissa Kiinan kanssa.

Kiina tarvitsee EU:ta

EU on Kiinan suurin kauppakumppani ja Kiina on EU:n toiseksi suurin kauppakumppani. Kiina on edelleen riippuvaisempi EU:sta kuin EU keskimäärin Kiinasta. Kiina tarvitsee EU:n vientimarkkinoita, mutta myös läntisten yritysten panoksia Kiinan talouteen. Maassa toimivien ulkomaisten yritysten merkitys talouskasvulle on tärkeää. Kiina haluaa myös varjella suhteitaan EU:hun ja jäsenmaihiin. Kiinan suhde EU:hun on ennen muuta taloudellinen.

Kiinan nopeasti kasvavat markkinat ovat tärkeitä myös EU:lle ja lännen riippuvuus Kiinasta on suurta. Kiinassa nähdään olevan rajattomia mahdollisuuksia tehdä kauppaa vaikka toimintaympäristö on monella tapaa haasteellinen. Havaittavissa ei ole ollut, että pitkän koronapandemian, lisääntyvän regulaation, protektionismin ja laajemmin yritysten toimintaympäristön vaikeutumisen seurauksena, yrityksiä olisi aikeissa lähteä Kiinan markkinoilta pois.

Ajantasaisen ja realistisen kuvan ylläpitäminen Kiinasta on entistä vaikeampaa. Ulkomaalaisten määrä on Kiinassa selvässä laskussa. Yhä useampi länsimainen yritysjohtaja lähtee Kiinasta ja heidät korvataan kiinalaisilla osaaajilla. Vaarana on, että Kiina-ymmärrys heikkenee. **On entistä tärkeämpää, että yrityksissä vahvistetaan kansallisten, globaalien ja kiinalaisten tiimien kanssakäymistä ja yhteydenpitoa.**

Vuoden 2020 lopussa EU ja Kiina saivat päätökseen neuvottelut investointisopimuksesta. Sen ratifiointi ei kuitenkaan etene.

Vuoden 2020 lopussa EU ja Kiina saivat päätökseen neuvottelut investointisopimuksesta. Sen ratifiointi ei kuitenkaan etene. Syynä on Kiinaa vastaan asetetut pakotteet Xinjiangin ihmisoikeustilanteen vuoksi. EU:n tiukentunut linja Kiinaa kohtaan näkyy myös Euroopan uudessa kauppapoliittisessa strategiassa. EU:n ja Kiinan suhteen perusta asettuu yhä enemmän EU:n omien intressien ja arvojen puolustamiselle. EU:n arvojen edistämisen lisäksi tavoitteeksi on nostettu sääntöpohjaisen maailmanjärjestyksen ja monenvälisen kansainvälisen yhteistyön edistäminen.

Kiina on alkanut ymmärtämään sääntöpohjaisen vapaakaupan merkityksen ja aktivoitunut kauppasopimuksissa. Vuoden 2022 alussa astui voimaan maailman suurin vapaakauppasopimus. RCEP-sopimukseen on sitoutunut viisitoista Aasian ja Tyynenmeren maata. Kiina mukaan lukien se kattaa kolmanneksen maailman bruttokansantuotteesta.

Kiinan markkinat ovat muuttumassa ja geopoliittinen epävarmuus kasvaa. Tämä edellyttää myös suomalaisia yrityksiä päivittämään toimintasuunnitelmiaan Kiinassa.

Kiinan markkinat ovat muuttumassa ja geopoliittinen epävarmuus kasvaa. Tämä edellyttää myös suomalaisia yrityksiä päivittämään toimintasuunnitelmiaan Kiinassa.

Kiinan ja Venäjän arvoituksellinen suhde

Kiina on ollut Venäjän toiseksi suurin kauppakumppani EU:n jälkeen. Venäjän merkitys Kiinan ulkomaankaupalle on pari prosenttia. Kiinan ja Venäjän välinen kauppa on kuitenkin ollut nopeassa kasvussa. Maat ovat myös julkisesti sopineet kahdenvälisen kaupan arvon kasvattamisesta. Kiinaa kiinnostaa Venäjällä raaka-aineiden ja energian lisäksi maataloustuotteet sekä yhteistyö arktisuuden ja avaruuden alueilla.

Venäjän ja Kiinan strateginen kumppanuus on tiivistynyt ja valtion päämiehet tunnustavat toisilleen suoranaista ystävyyttä. Kiinalaiset kuitenkin suhtautuvat Venäjään varauksella. Venäjän kiinalaisen kauppakamarin kirjoittamassa julkaisussa Venäjää kuvataan haastavaksi liiketoimintaympäristöksi.

Kiinan ja Venäjän kumppanuuden selkeä yhteinen nimittäjä on Yhdysvaltojen vastustaminen. Maita yhdistää myös vahvasti pelko demokraattisen yhteiskuntajärjestelmän leviämisestä. Ne jakavatkin pitkälti yhteisen maailmankuvan ja Kiinalle Venäjä on strateginen kumppani.

Venäjän aloitettua sodan Ukrainassa, yhtenäinen länsi asetti massiiviset pakotteet Venäjän toimia vastaan. Kiina ei ole tuominnut Venäjän hyökkäystä ja sen voidaan tulkita antavan Venäjälle epäsuoraa tukea. Sodan keskellä Kiina tuntuu ymmärtävän strategista kumppaniaan Venäjää.

Kiinaa ja Venäjää yhdistää vahvasti pelko demokraattisen yhteiskuntajärjestelmän leviämisestä.

Kiina tietää, että sen rooli on tärkeä kriisin kehittymisen, mutta myös ratkaisun kannalta. Kiina laskeekin sodan sekä pakotteiden seurauksia ja sen myötä omia taloudellisia etujaan. Se tasapainoilee Venäjän ja lännen välillä, mutta on tuskin halukas taloudelliseen riskinottoon Venäjän sodan vuoksi. Kiinan talouskasvu on hiipumassa muutoinkin kuluvana vuonna ja ylimääräisiä riskejä puoluekokousvuonna tuskin otetaan.

KIINAN KAUPAN MAHDOLLISUUDET JA PULLONKAULAT

Tätä kirjoittaessa niin maailmantalouden kuin myös Suomen ja Kiinan kaupan näkymiä sumentaa sota Ukrainassa. Venäjän hyökkäyksen geopolittiset ja taloudelliset seuraukset ovat joka tapauksessa laajat ja tilanteella on vaikutuksensa myös Kiinan kauppaan.

Kiinan talous kasvaa edelleen, vienti vetää ja keskiluokan kasvu sekä panostukset teknologiaan, digitalisaatioon ja vihreään siirtymään luovat mahdollisuuksia Kiinan valtavilla markkinoilla. Tulevaan liittyy kuitenkin epävarmuutta.

Kiinan talouskasvun odotetaan lähivuosina hidastuvan ja rakenteellisissa uudistuksissa on edetty rajallisesti. Myös liike-toimintaympäristön kehitykseen kohdistuu epävarmuustekijöitä.

Moniulotteisesta ja haastavastakin tilannekuvasta huolimatta suomalaisten Kiinassa toimivien yritysten tämänhetkiset näkymät tarjoavat valonpilkahduksia. Sektori- ja yrityskohtaisesta vaihtelusta huolimatta suuri osa Kiinassa toimivista eurooppalaisista ja suomalaisista yrityksistä on pärjännyt pandemia-ajan hyvin. Myös yritysten lähiajan odotukset ovat myönteiset.

Myös Suomen Kiinan-kaupan kokonaiskuva kaupan volyymin ja vientilukujen valossa kääntyi hyvään suuntaan viime vuonna. Suomen ja Kiinan välisen tavarakaupan kokonaisarvo (10,2 miljardia euroa)¹ kasvoi peräti 21 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Muutos oli merkittävä, vaikka kasvupyrähdys suurelta osin johtuikin koronapandemian kauppaan aiheuttaman loven kuomisesta umpeen.

Suomen vienti Kiinaan (19,9 %) ja tuonti Kiinasta kasvoivat (21,7 %). Kiina oli 5,2 prosentin osuudellaan Suomen kuudenneksi suurin vientimaa ja 9,1 prosentin osuudella neljänneksi suurin tuontimaa. Kiinan osuus Suomen koko viennistä on merkittävä, yksi Euroopan korkeimpia. Huomionarvoista ja myös seurantaa

Leena-Kaisa Mikkola
Suomen Pekingin suurlähettiläs

vaativaa on kuitenkin, että Kiina on viime vuosina lisännyt tuontia muista maista enemmän kuin Suomesta.

Suomen ja Kiinan välisen kaupan tase oli edellisvuoden tavoin alijäämäinen. Kiinan-viennin arvo vuonna 2021 oli 3,6 miljardia euroa ja tuonnin 6,6 miljardia euroa. Alijäämää selittää ennen kaikkea ennätysellisen suuri Kiinan-tuonti, joka on kasvanut tuntuvasti koronapandemiankin aikana. Tuonnin nopea kasvu ei koske vain Suomea. Kyse on laajemmasta maailmantaloudellisesta ilmiöstä, jonka vastinparina on Kiinan historiallisen suuri vientilyijäämä vuonna 2021.

Suomen Kiinan-viennin rakenne on ollut viime vuosina muutoksessa. Suomella on hyvä maine korkean teknologian toimittajana. Kiinan-viennistä kuitenkin yhä enenevä osa on raaka-aineita, kuten sellua (30,6 %), joka on tärkein yksittäinen vientituote, tai välituotteita. Rakenteeltaan Suomen vienti maailman markkinoille onkin viimeisen 20 vuoden aikana muuttunut yhä suhdanneherkempään suuntaan.

Suomalaisyritysten kannalta Kiinan markkina tarjoaa edelleen mahdollisuuksia. Perinteisten alojen lisäksi Kiinan investoinnit etenkin energia-, kiertotalous- ja ilmastopuolella, digitalisaatiossa sekä kulutusmarkkinoilla ovat esimerkkejä sektoreista, joille uutta kysyntää lähivuosina syntyy. Kiinassa toimivilla suomalaisyrityksillä ja Kiinan markkinoista kiinnostuneilla yrityksillä on maailmanluokan osaamista ja ratkaisuja. Lisäksi yritysten panostukset kestävytyteen ovat merkittäviä. Tähän kiinnitetään myös Kiinassa yhä enemmän huomiota.

Rakenteeltaan Suomen vienti maailman markkinoille onkin viimeisen 20 vuoden aikana muuttunut yhä suhdanneherkempään suuntaan.

Suomalaisyritysten kannalta Kiinan markkina tarjoaa edelleen mahdollisuuksia. Perinteisten alojen lisäksi Kiinan investoinnit etenkin energia-, kiertotalous- ja ilmastopuolella, digitalisaatiossa sekä kulutusmarkkinoilla ovat esimerkkejä sektoreista, joille uutta kysyntää lähivuosina syntyy. Kiinassa toimivilla suomalaisyrityksillä ja Kiinan markkinoista kiinnostuneilla yrityksillä on maailmanluokan osaamista ja ratkaisuja. Lisäksi yritysten panostukset kestävytyteen ovat merkittäviä. Tähän kiinnitetään myös Kiinassa yhä enemmän huomiota.

Mahdollisuuksien rinnalla myös haasteet säilyvät. Markkinoillepääsyyn kohdistuu niin suoria kuin epäsuoria esteitä. Tasavertaisten toimintaedellytyksien toteutamisessa on puutteita. Yleisempään liiketoimintaympäristön kehitykseen kohdistuu monisuuntaista epävarmuutta ja geopolittisten jännitteiden vaikutukset lähiaikoina todennäköisesti kasvavat. Yritysten jokapäiväiseen toimintaan vaikuttavat edelleen myös Kiinan tiukat matkustus- ja muut pandemiarajoitukset. Kun Kiinaan rajoitusten vuoksi ei pääse matkustamaan, voi erityisesti Kiinan markkinoille tuloa suunnittelevien yritysten olla vaikeaa saada välitöntä tuntumaa markkinoista.

Tiedonvaihdon, liiketoimintaympäristön sekä laajemman talouden toimintaympäristön tarkan seurannan tärkeyttä ei voikaan liikaa korostaa.

Suurlähetystö ja Suomen Kiinan edustustot tukevat yrityksiä Team Finland –verkoston kautta.

Kuluvana vuonna Team Finland –työn prioriteettisektoreina ovat

**1) tieto- ja viestintäteknologia
2) kulutus tuotteet ja terveys
sis. elintarvikkeet 3) energia ja
infrastruktuuri sekä 4) metalli- ja
koneteollisuus sis. meriteollisuuden. Näiden prioriteettien lisäksi**

Team Finland –työssä panostetaan koulutukseen ja talviurheiluun. Suomen vahvuudet – teknologia- ja innovaatio-osaaminen, kestävyys ja koulutus – tunnetaan Kiinassa hyvin.

Lopuksi on tärkeää muistaa vielä yhdessä tekemisen merkitys. Kiinan suuri markkina tarjoaa mahdollisuuksia suomalaisille yrityksille. Pienillä suomalaisyrityksillä voi olla paremmat mahdollisuudet päästä Kiinan markkinoille ja menestyä Kiinassa muodostamalla yritysklustereita tai ekosysteemejä. Haastavissa markkinaolosuhteissa yhteistyö kantaa pitkälle. Suurlähetystö ja Shanghain sekä Hong Kongin pääkonsulaatit – muiden Team Finland –toimijoiden avulla – ovat yritysten käytettävissä.

Tiedonvaihdon, liiketoimintaympäristön sekä laajemman talouden toimintaympäristön tarkan seurannan tärkeyttä ei voikaan liikaa korostaa.

¹ Huom. luvut ovat suuntaa antavia, sillä tekstiä kirjoitettaessa ei ollut käytössä vielä Tullin lopullisia kauppataseen lukuja.

KIINAN ULKOMAANKAUPPA VAHVASSA KASVUSSA HAASTEISTA HUOLIMATTA

Korona-aikana Kiinan viennillä on mennyt lujaa. Maan tavaraviennin arvo oli viime vuonna 35 % pandemiaa edeltänyttä aikaa eli vuotta 2019 suurempi. Vientimäärä on kasvanut maailman tavarakauppaa huomattavasti nopeammin ja Kiina maailman suurimpana viejämaana on lisännyt markkinaosuuttaan entisestään.

Viennin kasvu on tullut paljolti kuluttaja-elektroniikasta sekä erilaista suojarusteista, joiden kysyntä maailmalla räjähti pandemian aikana. Myös tuonnin arvo on kasvanut vauhdikkaasti, mitä selittää nousseet tuontienergian hinnat sekä osittain myös viennin hyvä vire, sillä osa tuonnista on komponentteja,

jotka jatkojalostetaan ja viedään edelleen ulkomaille. Kiinan erittäin tiukka politiikka koronataartuntojen rajoittamiseksi on pitänyt maan rajat käytännössä kiinni ja matkustajaliikenteen ulkomaille lähes olemattomana. Koronataartunnat ovat lisääntyneet Kiinassa keväällä 2022, ja monien arvioiden mukaan maa avautuu vasta ensi vuonna, jos silloinkaan.

Riikka Nuutilainen
BOFIT, Suomen Pankki

Kiinan ulkosuhteet monien maiden kanssa ovat viime vuosina kiristyneet maiden lisättyä vaatimuksia epäreilujen ja kilpailua vääristävien toimien lopettamiseksi sekä jyrkästi tuomittua Kiinan ihmisoikeusrikkomukset. **Yhdysvaltojen ja Kiinan välinen kauppasota on ollut käynnissä kohta neljä vuotta, mutta ehkä paradoksaalisestikin maiden kahdenvälinen tavarakauppa on ennätyslukemissa korkeista lisätulleista huolimatta.** Kauppasota on viime vuosina laajentunut teknologiseen ja taloudelliseen eriytymiseen ja kehityksen voidaan odottaa jatkuvan. Esimerkiksi Yhdysvaltojen asettamat teknologian ja komponenttien vientikiellot Kiinaan vaikuttavat suoraan myös muun maalaisiin, kuten suomalaisiin, Kiinan-kauppaa tekeviin tai Kiinassa toimiviin yrityksiin. Niillä on toki vaiku-

tusta myös kiinalaisyritysten kilpailukykyyn, sillä **Kiina on yhä hyvin riippuvainen tuonnista esimerkiksi korkean teknologian komponenteissa ja useilla aloilla kaukana teknologian eturintamasta.**

Yhä useampi ulkomaalainen yritys on Kiinassa sen suuren ja kasvavan kotimarkkinan takia. Viime vuosina ulkomaiset yritykset ovat kertoneet kilpailun vaikeutuneen monilla toimialoilla erityisesti valtio-omisteisia yrityksiä vastaan. Kiina on lisännyt puolueen roolia ja valtion kontrollia taloudesta, yksityisestä sektorista ja laajemminkin yhteiskunnasta, mikä on heikentänyt ulkomaisten yritysten toimintaympäristöä. Talouspolitiikka on kääntynyt enemmän sisäänpäin korostaen omavaraisuutta ja kansallista turvallisuutta. Myös yllättäviä sääntelytiukennuksia on tehty aiempaa enemmän, mitkä osuvat paitsi kiinalaisiin myös ulkomaisiin yhtiöihin. **Kiinassa toimivien ja Kiinan-kauppaa käyvien yritysten poliittiset ja sääntely-ympäristöön liittyvät riskit ovatkin lisääntyneet.**

Ulkomaiset Kiinassa toimivat yritykset raportoivat tasapuolisten toimintaedellytysten heikentyneen ja joutuvat enenevässä määrin ottamaan huomioon sääntelyn kiristymisen ja irtikytkentäkehityksen vaikutukset toiminnoissaan.

Ulkomaiset Kiinassa toimivat yritykset raportoivat tasapuolisten toimintaedellytysten heikentyneen ja joutuvat enenevässä määrin ottamaan huomioon sääntelyn kiristymisen ja irtikytkentäkehityksen vaikutukset toiminnoissaan.

Kiristyvistä suurvaltasuhteista ja lisääntyneestä epävarmuudesta huolimatta kansainväliset yritykset eivät ole suuressa mittakaavassa siirtäneet tuotantoaan pois Kiinasta, vaikka kauppakamarien kyselyistä käy ilmi, että uusia investointeja suunnitellaan tehtäväksi aiempaa vähemmän. **Kiinan etuna on koulutettu työvoima sekä vuosikymmenten kuluessa rakennetut tehokkaat alihankintaketjut ja logistiikka, joita on erittäin vaikeaa ja kallista siirtää.** Viennin ja teollisuustuotannon kasvu siivittivät Kiinan talouden nopeaa palautumista pandemiasta. Kotimainen kysyntä sitä vastoin on jäänyt pandemiaa edeltänyttä aikaa hitaammaksi, eikä toivottua siirtymää raskaan teollisuuden ja investointien tuottamasta kasvusta enemmän kotimaiseen kulutukseen perustuvaan kasvuun

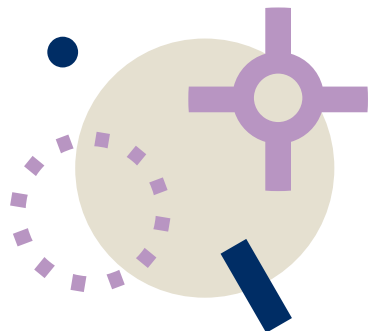
ole tapahtunut. Tämä olisi tärkeää myös päästöjen vähentämiseksi ja talouden tasapainottamiseksi.

Tälle vuodelle asetun 5,5 prosentin kasvutavoitteen saavuttaminen tulee jälleen vaatiman elvyttävää investointivetoista talouspolitiikkaa. Pidemmällä aikavälillä kasvu tulee hidastumaan pääasiassa rakenteellisten tekijöiden, kuten väestön nopean ikääntymisen takia. Kokonaistuotannon kasvun hidastuminen peittää kuitenkin alleen isoja eroja Kiinan eri alueiden ja toimialojen välillä. **Monilla sektoreilla kasvu ja modernisaatio on nopeaa, mikä tulee vaatimaan paljon investointeja esimerkiksi energiatehokkuuden parantamiseen ja vihreään siirtymään.** Kiinassa tulee jatkossakin olemaan kysyntää ulkomaisten yritysten tuotteille ja osaamiselle.

Kiinan talouskasvu tulee hidastumaan, eikä nopean kasvun aikaan ole paluuta. **Kasvun hidastuminen on hyväksi kaikille, jos se mahdollistaa talouden riskien ja epätasapainojen vähentämisen ja tekee tulevasta kasvusta tasapainoisempaa ja vähemmän saastuttavaa.**

Kiinan talouskasvu tulee hidastumaan, eikä nopean kasvun aikaan ole paluuta.

EU:N JA KIINAN MONIULOTTEISET TALOUSSUHTEET

Tavarakauppa on tavanomainen tapa peilata maiden ja alueiden välisiä taloussuhteita. Sillä mittarilla EU ja Kiina ovat toisilleen hyvin tärkeitä kumppaneita. Vuonna 2020 Kiina oli EU:n kolmanneksi suurin tavaraviennin kohdemarkkina (10,5%) Yhdysvaltojen ja Ison-Britannian jälkeen ja suurin tuontimarkkina (22,4%). EU:n tavaraviennin arvo Kiinaan oli noin 200 miljardia euroa ja tuonnin arvo 383 miljardia euroa eli kaupan alijäämä oli yli 180 miljardia euroa.

Mikko Puustinen
Neuvotteleva virkamies
Työ- ja elinkeinoministeriö

EU-jäsenmaiden keskuudessa kauppa Kiinan kanssa on kehittynyt hyvin epätasaisesti. Samalla kun Saksan tavaravienti Kiinaan oli vuonna 2020 noin 100 miljardia euroa eli lähes puolet koko EU:n tavaraviennistä, esimerkiksi Lietuan tavaravienti Kiinaan oli vain reilut 300 miljoonaa euroa, Suomen vastaavan luvun ollessa noin 3 miljardia euroa. Siten myös eri jäsenmaiden kaupallistaloudelliset intressit Kiinan kanssa ovat hyvin erisuuruisia ja Saksan ääni kuuluu kovimpana puhuttaessa EU:n ja Kiinan välisistä taloussuhteista.

Vaikka palvelukauppa Kiinan kanssa on ollutkin EU:lle hieman ylijäämäistä, se kuvaa osaltaan Kiinan talousmalliin liittyviä ongelmia. Vuonna 2019 EU:n palveluvienti Isoon-Britanniaan oli 224 miljardia euroa ja Yhdysvaltoihin 205 miljardia euroa, mutta Kiinaan vain 52 miljardia euroa.

Maailman toiseksi suurimman talouden (12 889 mrd euroa, v. 2020) voisi olettaa kuluttavan enemmän eurooppalaisia palveluita, mutta muun muassa sulkeutunut valtion hankintasektori ja heikko immateriaalioikeuksien suoja ehkäisevät palvelujen vientiä Kiinaan.

Kiinalaiset investoinnit ovat herättäneet paljon huomiota myös EU-maissa viime vuosina. Ironista on, että samalla kun keskustelu kiinalaisista investoinneista EU:ssa on jyrkästi lisääntynyt, ovat kiinalaiset investoinnit EU-maissa jyrkästi laskeneet.

On totta, että Kiinan valtio on jo pidemmän aikaa kannustanut kiinalaisia yrityksiä, mukaan lukien valtionyhtiöitä, investoimaan ulkomaille ja myös Eurooppaan. Kiinalaisten investointien taustalla on kuitenkin myös muita syitä. Vuoden 2016 piikkiin vaikutti merkittävällä tavalla vuonna 2015 Kiinassa tapahtunut raju pörssinotkahdus ja kiinalaisten yritysten, ennen kaikkea yksityisten yritysten pyrkimys hajauttaa riskejään ulkomaille. Yhtä nopeasti kuin piikki syntyi, sen katkaisi Kiinan valtion huoli pääoman paosta maasta ja aiempaa selvästi tiukempi ulkomaille suuntautuneiden yritysostojen seuranta kotimaan päässä.

Kysymys kiinalaisista investoinneista Euroopassa on moniulotteinen. Ottaen huomioon Kiinan aseman maailman toiseksi suurimpana taloutena, on ymmärrettävää tai jopa välttämätöntä, että Kiinasta ohjautuu pääomia maan ulkopuolelle. Kiina ei kuitenkaan salli pääomien vapaata liikkumista maan rajojen yli, ja sen teollisuuspoliittinen toimintatapa, jossa valtio puuttuu ja joissakin tapauksissa jopa suoraan ohjailee yritysten investointipäätöksiä, vähentää halukkuutta ottaa vastaan kiinalaista pääomaa.

Teknologinen kehitys lisää EU:n ja Kiinan välisen vuorovaikutuksen moniulotteisuutta. Tämä on yksi avainkysymys EU:n ja Kiinan välisissä suhteissa, joissa väistämättä kilpailulla on keskeinen rooli. Kiinalaiset yritykset nostavat teknologista ja muuta osaamistasoaan osittain epäreiluin ja osittain reiluin keinoin, minkä myös suomalaisyritykset ovat jo pitkään kokeneet Kiinan markkinoilla toimiessaan.

On selvää, että EU:n tulee tavoitella tässäkin suhteessa tasaisempaa pelikenttää, mutta se ei riitä, eikä lisääntyvä sääntely voi olla ainoa kilpailuetu globaaleilla markkinoilla.

Olenmaisessa osassa ovat EU:n, sen jäsenmaiden ja ennen kaikkea yritysten omat panostukset tutkimukseen ja kehitykseen, eikä yhteistyötä kiinalaisten yritysten ja tutkijoidenkaan kanssa voi kategorisesti pois sulkea. Muutoin meille jää luu käteen globaalissa kilvassa tulevaisuuden teknologioista.

NOUSEVAN SIJAAN HIIPUVA SUURVALTA?

Kiinan nousua globaaliksi mahdiksi on povattu koko kuluneen vuosituhatosen ensimmäiset vuosikymmenet. Mutta kävikö niin, että Kiinan luisu alaspäin alkoi jo ennen kuin se edes saavutti huippua? Ja löikö presidentti Xi Jinping itse viimeisen naulan tuohon arkkuun?

Kiina tulee olemaan maailman politiikan, talouden ja sotilaallisen kyvyn voimatekijä koko kuluvan 2020-luvun ajan. Pidemmän aikavälin arvioissa moni trendi kuitenkin osoittaa toiseen suuntaan. Kiinan kilpailuetu on ollut käyttää sen viime vuosikymmeninä ”maailman tehtaana” (factory of the world) keräämät pääomat investointeihin infrastruktuurissa ja huipputeknologiassa.

Tärkeitä tekijöitä ovat olleet tutkimuksen volyymi, teknologioiden ja patenttien hankkiminen globaaleilla yritysostoilla sekä käytännössä vapaa datan käyttö, joka on mahdollistanut huippuosaamisen saavuttamisen koneoppimisessa, tekoälyssä ja niihin liittyvissä sovelluksissa. **Presidentti Xin ja kommunistisen puolueen aloittama taloudellisesti vaikutusvaltaisten yritysten ja yksilöiden laittaminen ruotuun on kuitenkin osunut erityisen kovasti teknojätteihin. Tämä haittaa merkittävästi kasvua ja menestystä Kiinan vahvimmalla sektorilla.**

Kiinan epäonneksi myös muut trendit ovat Kiinan globaalia kilpailukykyä vastaan. Iso ongelma Kiinalle on demografia. Kiinan työikäinen väestö lähtee nopeaan pudotukseen, huoltosuhde suorastaan räjähtää kasvuun ja väestö kääntyy kokonaisuudessaan laskuun. Maahanmuutosta ei ole ratkaisuksi suuressa mittakaavassa, koska Kiina on sisäisesti erittäin xenofobinen yhteiskunta, jossa ulkomaalaisiin suhtaudutaan erittäin epäilevästi ja omiakin vähemmistöjä vainotaan ankarasti.

Juho Romakkaniemi
toimitusjohtaja,
Keskuskauppakamari

Kiina on myös menettänyt kilpailuetunsa ”maailman tehtaana” halpatuotannossa esimerkiksi monille muille Kaakkois-Aasian maille. Samaan aikaan automaation luomat mahdollisuudet sekä koronapandemian esille tuomat arvoketjujen häiriöherkkydet ovat palauttaneet tuotantoa länsimaihin.

Iso haaste on luottokuplan kasvaminen niin julkishallinnossa kuin yksityisellä sektorillakin. Velkaantuminen on ollut rajua sekä virallisissa tilastoissa että varjopankkisektorilla, jota on hankala tilastoida. Kiinteistöjättien, kuten Evergrande ja Kaisa, ongelmat ovat vain jäävuoren huippu luottokuplan aiheuttamista ongelmista. Keskuspankin ja finanssipolitiikan kyky reagoida velkaantumisongelmaan ja luottokuplan purkamiseen ei kestä kaikkea.

Suurin ongelma on kuitenkin poliittinen: presidentti Xi tullaan todennäköisesti valitsemaan syksyn 2022 puoluekokouksessa poikkeuksellisesti kolmannelle kaudelleen maan johtajana. Xi onkin onnistunut jo saavuttamaan diktaattorin aseman, jossa jokaisen hänen toiveensa toteuttamisesta suorastaan kilpaillaan. Kiinan poliittisen järjestelmän vahvuus on ollut presidentin ja politbyroon jäsenen toimikausien rajaukset. Kiinan koulutetut eliitit ovat voineet korjata päättäjien vaihtuessa politiikan suuntaa ilman että kenenkään on tarvinnut menettää kasvojaan. Nyt tämä järjestelmän vahvuus on siis menetetty ja Kiinassa on siirrytty itseään vahvistavaan presidentti Xi:n yhden totuuden aikakauteen.

Onkin erittäin todennäköistä, että Kiinan talouskasvu hiipuu näiden trendien yhteisvaikutuksesta 2020-luvulla ja maa ajautuu isoihin rakenteellisiin ongelmiin vuosikymmenen loppua kohti. Tämä tulee aiheuttamaan sosiaalista ja poliittista levottomuutta ja kenties koko järjestelmän kyseenalais-tamista. **Ulkopoliittisesti se voi ajaa Kiinan Venäjän tielle, jossa ulkoisten vihollisten etsiminen ja sotilasmahdin esitleminen pyrkii hillitsemään sisäisiä ongelmia.**

Hong Kongin ja Uiguurien alistamisen jälkeen Kiinan johdon katseet kääntyvät Taiwanin suuntaan.

Suhteesta Venäjään onkin tullut vedenjakaja, joka pakottaa Xin Kiinan tekemään isoja valintoja globaalista asemoitumisestaan

Venäjän heikko sotamenestys Ukrainassa sekä Yhdysvaltojen ja länsimaiden yhtenäinen, kova reaktio talouspakotteineen on kuitenkin saanut Kiinan harkitsemaan Taiwanin valloittamista. Suhteesta Venäjään onkin tullut vedenjakaja, joka pakottaa Xin Kiinan tekemään isoja valintoja globaalista asemoitumisestaan: ryhtyäkö Venäjän kumppanina taistelemaan Yhdysvaltojen ja länsimaiden hegemoniaa vastaan, vai ottaisiko globaalin rauhanrakentajan roolin, pakottaen Venäjän lopettamaan sotansa, lähentyen samalla Yhdysvaltojen ja Euroopan kanssa?

Lähitulevaisuus näyttää minkä tien Kiina valitsee.

Lähitulevaisuus näyttää minkä tien Kiina valitsee.

KIINAN JA VENÄJÄN SUHTEET UKRAINAN SODAN VARJOSSA

Venäjän hyökkäys Ukrainaan 24.2.2022 on muodostunut vedenjakajaksi Venäjän suhteissa ulkomaihin, mukaan lukien Kiinaan. Kiina on toistaiseksi pyrkinyt pitämään etäisyyttä konfliktiin ja tarkastellut sitä osana länsimaiden ja Venäjän etupiirikiistoja antamatta juurikaan arvoa Ukrainan itsenäiselle toimijuudelle, mikä on Euroopassa ja Yhdysvalloissa tulkittu Venäjän tukemiseksi.

Sota Ukrainassa ei ole Kiinan kokonaisedun kannalta hyvä asia. Kiinan tärkein tavoite on talouskasvu, joka edellyttää vakaata ja ennustettavaa kansainvälistä poliittis-taloudellista ympäristöä. Tiukentuvat pakotteet ovat jo vähentäneet BRI-rautatiekuljetuksia Venäjän ja Valko-Venäjän kautta ja heikkenevä vakaus ja turvallisuus oletettavasti pahentavat tilannetta. Kiinan talouden kannalta hyvät suhteet EU:hun ja Yhdysvaltoihin ovat huomattavasti tärkeämmät kuin Venäjään. Venäjän osuus Kiinan ulkomaankaupasta on muutaman prosentin luokkaa, ja Kiinan sijoituksista vain mitätön osa on suuntautunut Venäjälle. Kiinan tarvitsemasta öljystä 15 % tuodaan Venäjältä.

Kiina ei kuitenkaan ole tuominnut Venäjän hyökkäystä. Tämä johtuu ennen muuta Kiinan ja Venäjän yhteisestä tavoitteesta vastustaa Yhdysvaltojen mahtiasemaa maailmapoliitikassa. On ymmärrettävää, että Kiina kokee pahimmaksi uhkakseen Yhdysvallat, joka ei ole peitellyt pyrkimyksiään padota Kiinan nousu. Sekä Kiinassa että Venäjällä katsotaan Yhdysvaltojen perimmäiseksi tavoitteeksi regiimivaihdos. Venäjän kanssa Kiina on löytänyt yhteisen sävelen Yhdysvaltojen johtaman "länsimaiden hegemonian" ja värivallankumousten viennin vastustamisessa. Tämä on heijastunut esimerkiksi Kiinan ja Venäjän kantoihin YK:n turvallisuusneuvostossa.

Jyrki Kallio
vanhempi tutkija,
Ulkopoliittinen instituutti

Kiinan ja Venäjän odottamaton yhteisjulistus helmikuun alussa pyrkii lujittamaan maiden välisen poliittista yhteisymmärrystä. Kiina antoi ymmärrystä Venäjän näkemyksille Euroopan turvallisuuden uudelleenjärjestämiseksi. Taustalla on nähtävissä Kiinan ärtymys Yhdysvaltojen toimiin vahvistaa turvallisuusjärjestelyjä omien liittolaistensa kesken Aasiassa sekä puheet Naton painopisteen muuttamisesta kattamaan myös Aasia. Toisaalta on huomionarvoista, että Venäjä antoi tuen Kiinan näkemykselle, että Taiwan on osa Kiinaa, mutta mitään vastaavaa ei lausuta Ukrainan osalta.

Kiina antoi ymmärrystä Venäjän näkemyksille Euroopan turvallisuuden uudelleenjärjestämiseksi.

Venäjällä vaikuttaa olevan Kiinalle välinearvoa, mutta yhteistyön syvenemistä haittaa historiallisista syistä juontuva luottamuspula. Yhdysvaltoja kohtaan Kiinassa tunnetaan piilokateutta kun taas Venäjää tutkijapiireissä ja kansalaisten keskuudessa avoimesti pilkataan. Ainoa poikkeus on Putin itse, jonka voimakas johtajuus ja uskallus asettua Yhdysvaltoja vastaan on jo pitkään puhutellut kiinalaisia.

Venäjä, toisin kuin Yhdysvallat, on osannut hyödyttää Kiinan persoutta statukselle ja symboleille. Sama pätee toisinkin päin. **Xi Jinpingin kaudella Kiinan ja Venäjän suhteiden lähentyminen on henkilöity Xihin ja Putiniin. Tästä syystä Kiinan on mahdotonta suoraan arvostella Putinin toimintaa, koska se merkitsisi myös Xin arvostelukyvyn kyseenalaistamista.** Kiinan on myös vaikea asettua näkyvästi Yhdysvaltain tueksi, koska suurelle yleisölle on iskostettu vuosikaudet kuvaa Yhdysvalloista Kiinan pahimpana uhkana ja nöyryyttäjänä.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan on asettanut Kiinan vaikeaan tilanteeseen. Ulkopuolisesta näkökulmasta on selvää, että selkeä tuki Venäjälle, puhumattakaan aseavusta, olisi katastrofaalista Kiinan pitkän tähtäyksen tavoitteiden kannalta. Kiinassa kuitenkin sisäpolitiikka vaikeuttaa ratkaisujen tekemistä erityisesti tänä puoluekokousvuonna.

KIINA LIIKETOIMINTA- YMPÄRISTÖNÄ NYT

Tiikerin vuosi käynnistyi Kiinassa olympialaistun-
nelmissa. Paitsi urheilun, niin myös Kiinan kaupan
kannalta Pekingin talviolympialaiset ovat olleet
selkeä välietappi monelle vientiä tekevälle suoma-
laisyritykselle. Mukana ovat olleet niin rakennus-
alan toimijat kuin laite- ja kuluttajatuotteita vievät
yritykset.

Nyt kisojen jälkeen katseet suuntautuvat pan-
demian jälkeiseen aikaan. Kiinan talouden nousu
pandemian alkuvaiheesta tapahtui erittäin nopeasti
ja taudin haltuunotto kiinalaiseen tyyliin tehtiin
perusteellisesti. **Uuden virusmuunnoksen osalta
tilanne kuitenkin synkentyi maaliskuussa ja mo-
net kaupungit ovat aikaisempaa pahemmassa tautitilanteessa. Pitkit-
tyessään tämä voi aiheuttaa aikaisempaa pahemman kriisin kansainvä-
lisen logistiikan osalta. Yritysten kannalta uusi normaali on hakusessa ja
liikematkustus käytännössä pysähtyneenä.**

Miten toimintaympäristön muutos on sitten näkynyt eurooppalaisten yri-
tysten toiminnassa Kiinassa? Kiinan markkinoilla toimivat yritykset tekivät
vuonna 2020 historiallisen vahvat tulokset ja ennakkotietojen mukaan hyvä
kasvuvire jatkui viime vuonna. Odotusten vastaisesti yritykset eivät pakan-
neet laukkujaan Kiinasta vaan mukautuivat ketterästi toimimaan uusien vaati-
musten mukaisesti. Suomalaisten työntekijöiden määrä on kuitenkin vähen-
tynyt dramaattisesti ja nyt paikallinen vetäjä onkin usein kiinalaistaustainen.

Perusviesti Kiinan markkinan mahdollisuuksista jatkuu siis edelleen samana.
Myös Euroopan ja USAn vaatimia sektoreita kuten koulutus- rahoitus- sekä
kulttuuripalveluita avataan ainakin RCEP -kauppasopimuksen (Regional
Comprehensive Economic Partnership) kumppanimaille, joista Japani
todennäköisesti hyötyy eniten. Suomalaisilla on myös annettavaa näille
sektoreille.

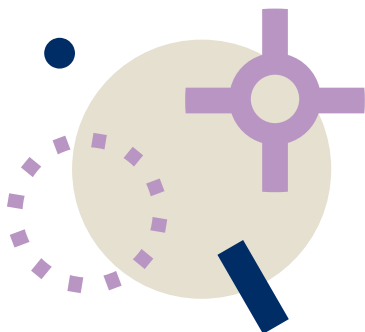
Timo Helosuo
puheenjohtaja,
Suomi-Kiina kauppayhdistys

Kiinan valuutan, juanin, kansainvälinen käyttö on lisääntynyt. Se on vuoden alussa noussut maailman neljänneksi käytetyimmäksi valuutaksi kansainvälisessä maksuliikenteessä. Kiina on tukenut juanin maailmanvalloitusta systemaattisesti mm. maksuinfrastruktuurin luomisella sekä digitaalisen juanin käyttöönotolla.

Moni asia siis etenee – miten tämä näkyy suomalaisyritysten näkökulmasta? Nyt katsotaan millä vauhdilla alkanut vuosi tarjoaa mahdollisuuksia kasvuun ja toiminnan laajentamiseen. Uusia Kiinan markkinoille tähtääviä yrityksiä liittyy mukaan kauppayhdistyksen toimintaan. Tuotteita lanseerataan edelleen, vaikkakin markkinoillemenoprosessi tapahtuukin pitkälti etäohjattuna. Paikallistuntemusta yritykset saavat Kiinan suurimmissa kaupungeissa toimivalta Finnish Business Council-verkostolta sekä Team Finland toimijoilta. Ja tietysti Suomen päässä Suomi-Kiina Kauppayhdistykseltä.

Tiikerin vuosi on myös mahdollisuuksien vuosi suomalaisille yrityksille.

Kiina on tukenut juanin maailmanvalloitusta systemaattisesti mm. maksuinfrastruktuurin luomisella sekä digitaalisen juanin käyttöönotolla.

GREATER BAY AREA ETELÄ-KIINASSA

Hongkongin, Macaon ja Guangzhoun ympärille eli Helmijoen suistoon on viime vuosina muodostunut Kiinan mittapuulla ainutlaatuinen ja dynaaminen talousalue. Erikoisalue tunnetaan virallisesti Guangdong-Hongkong-Macao Greater Bay- tai tuttavallisimmin Greater Bay -alueena. Alueella sijaitsee 11 miljoonakaupunkia, joiden taloudet, osaaminen, yhteistyö ja yhteydet pyritään integroimaan toisiinsa mahdollisimman tiiviisti. Kiina kokonaisuudessaan voi osoittautua uusille markkinoille pyrkivälle yritykselle laajana ja haastavana alueena. **Greater Bay -alue muodostaakin erinomaisen pienemmän kokonaisuuden, jonka kautta voi pienemmillä riskeillä kansainvälistyä Kiinassa.**

Ville Vuorensola
Asiantuntija, kansainväliset asiat
Keskuskauppakamari

Hongkong ja sen yritysmyönteinen hallinto sekä lainsäädäntö toimivat tämän alueen sydämenä. Hongkong myös pyrkii aktiivisesti hankkimaan ulkomaisia investointeja runsaiden tukien ja tutkimusrahojen kautta. Näiden lisäksi Hongkong tarjoaa matalan sekä yksinkertaisen verotuksen ja maailmanluokan infrastruktuurin. Monessa suhteessa Hongkong on suomalaisille yrityksille turvallinen liiketoimintaympäristö.

Suomi-Hong Kong kauppayhdistys toimii aktiivisesti Suomen sekä Greater Bay -alueen välisen kaupan edistämiseksi. Yhdistys toimii verkostoitumispiintana alueesta kiinnostuneille suomalaisille yrityksille.

KIINA-TIETOA JA MARKKINAMAHDOLLISUUKSIA YRITYSVERKOSTOISTA

Team Finland Kiina

Suomi tarjoaa Kiinassa yrityksille julkisia Team Finland -palveluita, joista vastaavat suurlähetystö (Peking), kaksi pääkonsulaattia (Shanghai ja Hongkong) sekä Business Finlandin Kiinan edustajat (lähies 30 henkilöä) ja FinChi Innovation Center (Shanghai). Näiden tavoitteena on edistää Suomen asiaa maailmalla: suomalaisten yritysten kansainvälistymistä, Suomeen suuntautuvia ulkomaisia investointeja ja Suomen maakuua.

FinnCham Kiina

Kiinassa toimii neljä yksityistä yritysverkostoa, jotka ovat Keskuskauppakamarin Finncham-verkostossa mukana. Toiminnan ytimen muodostaa teemakohtaiset verkottumistapahtumat sekä vuorovaikutus kiinalaisten kumppanien kanssa:

Finnish Business Council – Beijing: Jäseniä yli 60 mm Finnair, StoraEnso, Marja Kurki, Vaisala, Wetend Technologies. Hallituksen puheenjohtajana toimii Juha Tuominen, Roboride Aasian toimintojen johtaja ja toiminnan vetäjänä Ulla Nurmenniemi.

Finnish Business Council – Shanghai: Jäsenet 120 ml Kemira, UPM, Finnair, Kone, Konecranes, Valmet, Wärtsilä, Rolls-Royce. Hallituksen puheenjohtajana toimii Mikko Salmilahti, Aasia HR ja toiminnan vetäjänä Hanna Osara.

Finnish Business Council – Guangdong: Jäseniä yli 30, ml Genford Ltd, Fibox, PM Technology, Salcom ja OptoFidelity. Hallituksen puheenjohtajana ja toiminnan vetäjänä toimii Lasse Liukkonen.

Finncham – Hongkong: Jäseniä 110 ml Bank of China (Hong Kong), Finlayson, Hartwall, HKScan Asia, Huhtamaki, Ilmarinen, Jolla, Kala-Lappi, KONE, Laitilan Wirvoitusjuomatehdas, LIFA-AIR, Raisio, Rapala, hallituksen puheenjohtajana toimii Iñaki Amate (EY Asia pacific) ja toiminnan vetäjänä Elina Koski.

Team Finland ja Finncham –resurssit ovat rajalliset ja parhaisiin tuloksiin päästään yhteistyöllä. Peking, Shanghai ja Hongkong ovat aktiivisimmat Finncham-toimijat. Finnchamit tarjoavat hyödyllisiä verkostotapahtumia ja ”matalan kynnyksen periaatteella hiljaista tietoa Kiinasta”.

Suomi-Kiina kauppayhdistys – Keskuskauppakamari

Keskuskauppakamarin yhteydessä toimii 18 kahdenvälistä kauppayhdistystä / kauppakamaria, joista ehdottomasti aktiivisin on **Suomi-Kiina kauppayhdistys ry (Finland – China Business Association)**. Vuodesta 1985 toiminut yhdistys jakaa tietoa Kiinan markkinoista sekä kauppaan ja talousyhteistyöhön liittyvän lainsäädännön kehityksestä. Yhdistyksen tilaisuuksissa asiantuntijat välittävät ajankohtaista tietoa Kiinan tapahtumista ja kehityssuunnista. Tilaisuudet ovat myös erinomainen kanava uusien kontaktien solmimiseen, kokemusten vaihtamiseen ja tätä kautta Kiina-tiedon lisäämiseen. **Henkilösuhteet ja suhdeverkot (guanxi) ovatkin oleellisen tärkeitä Kiinan kaupassa.**

Suomi-Kiina kauppayhdistyksellä on Kiinassa yhteistyökumppani, China Council for Promotion of International Trade (CCPIT) ja hyvät yhteydet Kiinan suurlähetystöön ja sen kaupalliseen osastoon. Jäseniä on tällä hetkellä hieman alle 100 yritystä – niin suuria kuin pieniä. Erityisesti toimintaansa Kiinassa aloittelevat yritykset voivat yhdistyksen puitteissa ja siellä solmittavien suhteiden avulla saada arvokasta tietoa Kiinaan jo etabloituneilta yrityksiltä. Jäseniä ovat mm Aker Arctic Technology Oy, Andritz Oy; Bronto Skylift Oy Ab, Cargotec Oy, DACHSER Finland Air & Sea Logistics Oy, Evac Oy, Exel Composites Plc, Finnair Oy, Finn-Power Oy, GreenStream Network Plc, Halton Group Oy Ltd, Kone Oy, Kumera Oy, Marimekko Oy, Marja Kurki Oy, Metso Oy, Metsä Fibre, Nokia Corporation, Nordea, Normet Oy, Oilon Oy, OP; Outokumpu Oy, Polarica Oy, Raute Oy, Rovio Entertainment Ltd, Schenker Oy, SKS Group Oy, UPM; Varova Oy, VTT ja Wärtsilä Corporation.

Hallitus 2022: hallituksen puheenjohtajana toimii Timo Helosuo, Kolster Oy ja varapuheenjohtajina Riku Kytömäki, Exel Composites, ja Mika Halttunen, Halton Group.

Suomella on pitkäaikaiset ja toimivat poliittiset sekä taloudelliset suhteen Kiinan kanssa. Valtiovallan rooli Tasavallan presidentin, ulkoministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön johdolla on keskeinen Kiina-suhteissa. Suomen Kiinan suurlähetystö ja Kiinassa toimivat Team Finland / Business Finland -asiantuntijat tekevät arvokasta työtä, mutta varsin rajallisilla resursseilla. Tästä syystä on tärkeää, että Kiinassa toimivat suomalaiset yritysverkostot kuten Finncham-kumppanit ovat tiiviisti mukana yhteistyössä ja public-private-yhteistyön kehittämisessä. Suomessa Suomi-Kiina kauppayhdistys kokoaa yhteen kaikki keskeiset Kiinan kaupassa mukana olevat suomalaiset yritykset. Kauppayhdistyksen toiminnan edelleen kehittäminen on tärkeää hyvässä yhteistyössä muiden Kiina-toimijoiden kanssa.

Suomalaisille yrityksille on Kiinassa paljon mahdollisuuksia. On tärkeää, että yritykset keskittyvät tuntemaan kauppakumppaninsa hyvin. Tarvitaan myös kovaa työtä, resursseja ja läsnäoloa. Markkinoillepääsyyn on välttämätöntä tehdä perusteellisia pohjaselvityksiä sekä löytää paikallisia kontakteja.

Verkottuminen kauppayhdistyksissä tai Finnchamien avulla avaa ovia bisneskontaktien, mutta myös päättäjien luo, joka on Kiinassa tärkeää. Suhteita on luotava ja kehitettävä pitkäjänteisesti. Koska Kiinan markkinat ovat voimakkaassa muutoksessa, yritysten on tärkeää myös hankkia ajantasaista tietoa muutoksista, mahdollisuuksista ja riskeistä. Lisätietoa antavat Ville Vuorensola ja Lenita Toivakka.

Lisätietoa:

Ville Vuorensola

Asiantuntija, kansainväliset asiat
Keskuskauppakamari
ville.vuorensola@chamber.fi

Lenita Toivakka

Kansainvälisten asioiden johtaja
Keskuskauppakamari
lenita.toivakka@chamber.fi

KESKUS- KAUPPAKAMARI

Keskuskauppakamari, World Trade Center Helsinki,
PL 1000, Aleksanterinkatu 17, 00100 Helsinki | puh. 09 4242 6200
keskuskauppakamari@chamber.fi | @K3FIN
kauppakamari.fi